

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

25.10.2005

EP-PE_TC1-COD(2004)0152

***I

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 25. oktoobril 2005 eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr.../2005/EÜ, millega kehtestatakse programm "AKTIIVSED NOORED" (2007-2013) (EP-PE_TC1-COD(2004)0152)

PE 364.159

ET

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 25. oktoobril 2005

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr.../2005/EÜ, millega kehtestatakse programm "AKTIIVSED NOORED" (2007-2013)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduste asutamislepingut, eriti selle artikli 149 lõiget 4,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse regioonide komitee arvamust²,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras³,

arvestades järgmist:

- (1) Asutamisleping loob liidu kodakondsuse ja sätestab, et ühenduse tegevuse eesmärk hariduse, kutsehariduse ja noorte vallas on soodustada iseäranis **noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivi** vahetuse ja kvaliteethariduse arengut.
- (2) Euroopa **Liit** on rajatud vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise, **naiste ja meeste võrdõiguslikkuse ning diskrimineerimise vastu võitlemise** põhimõtetele. Noorte inimeste aktiivse kodanikkonna edendamine peab aitama kaasa nende põhimõtete tugevdamisele.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2000. aasta otsusega nr 1031/2000/EÜ loodi ühenduse tegevusprogramm "Noored"⁴. Tänu sellele programmile omandatud kogemuste baasil on vajalik jätkata ELi koostöö ja tegevuse tugevdamist kõnealuses valdkonnas.

---

¹ ELT C 234, 22.9.2005, lk 46.

² ELT C 71, 22.3.2005, lk 34.

³ Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2005. aasta seisukoht.

⁴ EÜT L 117, 18.5.2000, lk 1. Otsust on viimati muudetud nõukogu määrusega (EÜ) nr 885/2004 (ELT L 168, 1.5.2004, lk 1).

- (4) *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21.aprilli 2004. aasta otsusega nr 790/2004/EÜ loodi ühenduse tegevusprogramm, et edendada Euroopa tasandil noorte valdkonnaga tegelevaid organisatsioone*¹.
- (5) Erakorralisel Euroopa Ülemkogu kohtumisel, mis toimus 23.–24. märts 2000 Lissabonis, pandi paika liidu strateegiline eesmärk, mis sisaldab muuhulgas aktiivset tööhõive poliitikat, milles pööratakse rohkem tähelepanu elukestvatele haridusele ja koolitusele; mida täiendab kestva arengu strateegia, mis pandi paika Euroopa Ülemkogu kohtumisel Göteborgis 15.–16. juuni 2001.
- (6) Laekeni deklaratsioon, mis on lisatud 14.–15. detsember 2001. aasta Euroopa Ülemkogu kohtumise eesistuja järeldustele, kinnitab, et üks Euroopa Liidu peamistest väljakutsetest on lähendada kodanikke, ja kõige pealt just noori, Euroopa projektile ja Euroopa institutsioonidele.
- (7) Komisjon võttis 21. novembril 2001. aastal vastu Valge Raamatu "Uus algus Euroopa noortele", mis pakub välja noorte valdkonda puudutava koostöö raamistiku, mille prioriteetseteks eesmärkideks on osaluse, informeerimise, noorte vabatahtliku tegevuse ja noorte valdkonna parema tundmaõppimise tugevdamine. *Euroopa Parlament võttis need ettepanekud 14. mai 2002. aasta resolutsioonis*² vastu.
- (8) 27. juuni 2002. aasta ülemkogul kohtunud nõukogu ja liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon³ rajab kooskõlastamise avatud meetodi, mis katab prioriteedid, osaluse, informeerimise, noorte vabatahtliku tegevuse ja noorte valdkonna paremini tundmaõppimise; kõnealuse programmi ellurakendamisel tuleb võtta arvesse neid töid.
- (9) Ülemkogu rõhutab 6. mai 2003. aasta järeldustes⁴, et on vajalik säilitada ja arendada olemasolevaid ühenduse töövahendid, mis on just suunatud noortele, sest nad on vajalikud liikmesriikide noorsoolase koostöö tugevdamisele ja lisaks peaksid käesoleva töövahendi prioriteedid ja eesmärgid olema reastatud Euroopa noorteteemalise koostöö kõrvale.

---

¹ ELT L 138, 30.4.2004, lk 24.

² ELT C 180 E, 31.7.2003, lk 145.

³ EÜT C 168, 13.7.2002, lk 2.

⁴ ELT C 115, 15.5.2003, lk 1.

- (10) Ühenduse tegevuse alla kuulub ka panuse andmine *kvaliteetse hariduse ja kutseõppe saavutamisse* ning ta peab olema suunatud **naiste ja meeste ebavõrdsuse kaotamisele** ja **võrdõiguslikkuse edendamisele** kooskõlas asutamislepingu artikliga 3.
- (11) Samuti tuleb vastata puuetega inimeste spetsiifilistele vajadustele.
- (12) *Tuleb toetada aktiivset kodanikkonda, kusjuures põhisuundade ellurakendamisel tuleb esile tõsta võitlust kõrvalejätmise ja diskrimineerimise kõikide vormidega, sealhulgas ka nende vormidega, mis põhinevad sool, rassilisel või etnilisel päritolul, usutunnistusel või veendumustel, puuetel, vanusel või seksuaalsel sättumusel vastavalt asutamislepingu artiklile 13.*
- (13) Euroopa Liidu läbirääkijariigid ja Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalisteks olevad EFTA riigid on vastavalt nimetatud riikidega sõlmitud kokkulepetele tunnustatud võimalike ühenduse programmides osalejatena..
- (14) Euroopa Ülemkogu võttis 19.–20. juuni 2003. aasta Thessaloniki kohtumisel vastu "Lääne-Balkani riikide tegevuskava: liikudes Euroopa integratsiooni suunas", milles nähakse ette, et programmid peaksid olema avatud stabiliseerumise protsessi riikidele kokkulepete alusel, mis on allkirjastatud ühenduse ja nimetatud riikide vahel.
- (15) On vaja astuda samme programmi avamiseks Šveitsis.
- (16) Euroopa Vahemere regiooni konverentsil 1995. aastal võeti vastu Barcelona deklaratsioon, mis sätestab, et noorte vahetusprogrammid peaksid olema vahendiks, mis valmistavad tulevasi põlvkondi ette tihedamaks koostööks Vahemere regiooni partnerite vahel **ka universaalsete inimlike väärtuste alusel**.
- (17) Ülemkogu nimetab oma 16. juuni 2003. aasta järel dustes, toetudes komisjoni teatisele pealkirjaga "Laienenud Euroopa - naabrus: uus raamistik meie suhetele ida- ja lõuna-naabritega", Euroopa Liidu tegevuse põhisuundadena kultuurialase koostöö ja vastastikuse üksteisemõistmise tõhustamist ja koostööd naaberriikidega hariduse ja koolituse valdkonnas.
- (18) Hetkel käimasoleva programmi Noored vahehinnangu raport ja avalikkusega konsulteerimine ühenduse haridus-, koolitus- ja noorte tegevuse tuleviku küsimustes toovad välja tungiva vajaduse, mõnes mõttes koguni kasvava vajaduse, jätkata Euroopa ulatuses koostöö tegevust ja mobiilsust noori puudutavas valdkonnas ning väljendavad soovi, et programm oleks lihtsamini, paindlikumalt ja mõistetavamalt ellurakendatav.

- (19) *Käesolevaga loodud programmi tuleks regulaarselt jälgida ja hinnata komisjoni ja liikmesriikide vahelise koostöö raamistikus viisil, mis võimaldaks programmi sisse viia kohandusi, iseäranis just meetmete ellurakendamise prioriteetides.*
- (20) *Programmi seadusliku baasi sõnastus peaks olema piisavalt paindlik, mis võimaldaks tegevustesse sisse viia võimalikke kohandusi, et minna kaasa vajaduste arenguga ajavahemikus 2007–2013 ja vältida eelnevate programmide asjatult detailseid sätteid. Sellest hetkest alates on vajalik piirduda käesolevas otsuses tegevuste ja nendega kaasnevate administratiivsete sätete ja finantssätete üldise defineerimisega.*
- (21) *Kehtivad nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust¹ erisätteid ja selle rakendamissätteid, samuti erandid nimetatud tekstidest, mis võivad **osalejate** eripära ja meetmete laadi arvestades vajalikud olla.*
- (22) *Tuleb välja töötada sobivad meetmed, et ära hoida ebakorrapärasusi ja pettusi ning uuesti katta kaotatud rahasummad, mida on väljastatud või kasutatud seadusevastaselt.*
- (23) *Käesolev otsus kehtestab kogu programmi kestuseks eelarve, mis on eelarvepädevale asutusele peamiseks viiteks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 6. mai 1999. aasta institutsioonidevahelisele kokkuleppe eelarvemenetluse parandamise ja eelarvedistsipliini kohta² punkti 33 tähenduses.*
- (24) *Kuna käesoleva programmi eesmäärke ei saa liikmesriigid piisaval määral saavutada, kuna need eeldavad mitmepoolseid partnerlussuhteid, riikidevahelise mobiilsuse meetmeid ning Euroopa tasandil teabevahetust ning seda saab tegevuste ja meetmete riikidevahelise ja mitmepoolsete suhete mõõtmele paremini saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid vastavalt EÜ asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttele ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.*

---

¹ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

² EÜT 172, 18.6.1999, lk 1.

- (25) *Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleb vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused*¹.
- (26) *Tuleb võtta vastu esialgsed meetmed tegevuste jälgimiseks, mida alustati enne 31. detsembrit 2006 vastavalt otsusele nr 1031/2000/EÜ ja otsusele nr 790/2004/EÜ.*

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1 Programmi rajamine

1. Käesolev otsus rajab *ühenduse* tegevusprogrammi "AKTIIVSED NOORED", edaspidi "programm", mille eesmärgiks on arendada *koostööd* noorte valdkonnas Euroopa Liidus.
2. Programmi rakendatakse ajavahemikus 1. jaanuar 2007 *kuni* 31. detsember 2013.

Artikkel 2 Programmi põhieesmärgid

1. Programmi põhieesmärgid on järgmised:
  - a) noorte aktiivse kodakondsuse edendamine üldiselt ja iseäranis nende Euroopa kodakondsuse edendamine;
  - b) *noorte* solidaarsustunde arendamine **ja inimeksistentsi kõikide tahkude suhtes sallivuse edendamine**, et tugevdada Euroopa Liidu sotsiaalset ühtekuuluvust;
  - c) *eri riikide* noorte vastastikuse üksteisemõistmise soodustamine;
  - d) noorte tegevuste tugisüsteemide kvaliteedi arengule kaasaaitamine ja noorte valdkonnas tegutsevate tsiviilühiskonna organisatsioonide võimekuse parandamisele kaasaaitamine;
  - e) Euroopa *noorsoopoliitika alase* koostöö soodustamine;

---

¹ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23

2. Programmi põhieesmärgid täiendavad Euroopa Liidu teiste tegevusvaldkondade eesmärgi, eriti hariduse ja *kutsehariduse* vallas teadmiste Euroopa ja *elukestva* õppe kontekstis, samuti on eesmärgid *täiendavad* kultuuri ja spordi valdkonnas.
3. Programmi põhieesmärgid aitavad kaasa Euroopa Liidu *poliitikavaldkondade* arengule, iseäranis, mis puudutab kultuuride paljususe *ning* mitmekultuurilise **ja mitmekeelse** Euroopa tunnustamist, võitlust igasuguse *diskrimineerimisega*, mis põhineb sool, *rassilisel* või etnilisel *päritolul*, *usutunnistusel* või *veendumustel*, *puuetel*, vanusel või seksuaalsel *sättumusel*, ja kehtvat arengut.

Artikkel 3 Programmi spetsiifilised eesmärgid

Programmi spetsiifilised eesmärgid on järgmised:

- 1) Üldeesmärgi "Noorte aktiivse kodakondsuse edendamine üldiselt ja iseäranis nende Euroopa kodakondsuse edendamine" raames:
  - a) noortele ja neid esindavatele organisatsioonidele võimaluse andmine osalemiseks ühiskonna arengus üldiselt ja iseäranis Euroopa Liidu ühiskonna arengus;
  - b) noortes Euroopa Liitu kuulumise tunde väljaarendamine;
  - c) **noorte osaluse soodustamine Euroopa demokraatlikus elus;**
  - d) noorte mobiilsuse arendamine Euroopas;
  - e) *kultuuridevahelise õppe ja keeleõppe* arendamine noorte seas;
  - f) Euroopa Liidu põhiväärtuste edendamise kindlustamine *noorte* seas, **eelkõige inimväärikuse austamine, võrdsus, inimõiguste austamine, sallivus ja mittediskrimineerimine;**
  - g) algatusvõimelise, ettevõtliku ja loova vaimu julgustamine;
  - h) **spordi ja kultuuritegevuse soodustamine, et edendada seeläbi sotsiaalset integratsiooni, sallivust ja mittediskrimineerimist;**
  - i) väiksemate võimalustega noorte, **sealhulgas puuetega noorte**, programmis osalemise lihtsustamine;

- j) Meeste ja naiste võrdse programmisosalemise põhimõtte jälgimine ja tegevustes žanrite võrdsuse kindlustamise jälgimine.
  - k) ***Euroopa mõõtmega vabahariduse võimaldamine ja uuenduslike võimaluste avamine seoses aktiivse kodanikkonna väljakujundamisega;***
- 2) *Solidaarsuse tugevdamise üldise eesmärgi raames noorte solidaarsustunde arendamine ja mitmekesisuse suhtes sallivuse edendamine, eelkõige sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks liidus:*
- a) noortele võimaluse andmine isiklike huvide rakendamiseks Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil vabatahtliku tegevuse läbi;
  - b) noorte kaasamine Euroopa Liidu solidaarsustegevustesse;
  - c) tsiviil ja vabatahtlike teenistuste, kus rakendatakse noori riiklikul tasandil, koostööle kaasaaitamine.
- 3) Põhieesmärgi "***Eri riikide noorte*** vastastikuse üksteisemõistmise soodustamine" raames:
- a) Euroopa noorte ja naaberriikide noorte vahel vahetusprogrammide ja *kultuuridevahelise* dialoogi arendamine;
  - b) kõnealustes riikides noorte tugistruktuuride kvaliteedi arengule kaasaaitamine ja ***noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivi*** huvijuhtide töö tugistruktuuride kvaliteedi tõstmine;
  - c) teiste riikidega temaatilise koostöö arendamine valdkonnas, kus on tegevad ***noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivid***.
- 4) Põhieesmärgi "Noorte tegevuste tugisüsteemide kvaliteedi arengule kaasaaitamine ja noorte valdkonnas tegutsevate tsiviilühiskonna organisatsioonide võimekuse parandamisele kaasa aitamine" raames:
- a) organisatsioonide võrgustiku väljatöötamisele kaasa aitamine;
  - b) ***noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivi väljaõppe*** ja koostöö arendamine;

- c) noorte tegevuste vallas uuenduste innustamine;
  - d) *noorte teavitamise parandamisele kaasaaitamine, sealhulgas erilise tähelepanu pööramine puuetega noorte juurdepääsule paremale teavitatusele;*
  - e) noorte mitteametliku hariduse tunnustamise nimel töötamine.
- 5) Põhieesmärgi "Euroopa noorsoopoliitika alase koostöö soodustamine, *arvestades kohalikku ja piirkondlikku tasandit*" raames:
- a) *heade tavade* vahetamise ja valitsuste ning poliitiliste vastutajate vahelise koostöö julgustamine;
  - b) poliitiliste vastutajate ja noorte vahel struktureeritud dialoogi julgustamine;
  - c) noorte valdkonna tundmise parandamine.

Artikkel 4 *Tegevused*

Programmi üldisi ja spetsiifilisi eesmärgi rakendatakse ellu läbi järgmiste tegevuste, mida on detailsemalt kirjeldatud lisas.

1) Euroopa noored

Selle tegevuse eesmärk on toetada noorte vahetusprogramme, et suurendada noorte mobiilsust, algatusi ja demokraatlikus elus osalemise tegevusi ja projekte, mis võimaldavad arendada nende kodanikuks olemist ja vastastikust üksteisemõistmist.

2) Euroopa Vabatahtlik Teenistus

Selle tegevuse eesmärk on julgustada noori osalema erinevat liiki vabatahtlikes tegevustes Euroopa Liidus ja väljaspool Euroopat.

3) *Noored maailmas*

Selle tegevuse eesmärk on artikli 5 kohaselt toetada ühisprojekte programmi partnerlusriikidega, iseäranis noortevahetusi ja **noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivi** vahetusi, noorte vastastikust üksteisemõistmist ning **solidarsustunnet ja tolerantsust** tugevdavaid algatusi ja koostöö arengut noorsoo ja nende riikide kodanikuühiskonna vallas.

4) *Noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivi* tugisüsteemid

Selle tegevuse eesmärk on *toetada* noorte valdkonnas *tegutsevaid ühendusi* Euroopa tasandil, täpsemalt *toetada* mitteriiklike *noorteorganisatsioonide* tegevust, nende võrgustiku *loomist*, *toetada projektide esitajaid Euroopa noorsooprojektide korraldamisel ja tagada vahetuse ja väljaõppe kaudu kvaliteet*, samuti luua *noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivi* võrgustik, edendada innovatsiooni ja meetmete kvaliteeti, teavitada noori ja luua programmi eesmärkide saavutamiseks vajalikud struktuurid ning tegevused, samuti soodustada partnerlust kohalike ja piirkondlike ametivõimudega.

5) Poliitilise koostöö toetamine

Selle tegevuse eesmärk on korraldada dialoog noorsoovaldkonnas tegutsejate, eelkõige noorte, *noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivi* ja poliitiliselt vastutavate isikute vahel, *toetada noorteseminaride korraldamist noori huvitavatel sotsiaalsetel, kultuurilistel ja poliitilistel teemadel*, edendada poliitilist koostööd noorsoovaldkonnas ja võtta meetmeid ning moodustada võrgustikke, mis on vajalikud noorsoovaldkonna paremaks tundmiseks.

Artikkel 5
Programmis osalemine

1. Programm on osalemiseks avatud järgmistele riikidele, keda edaspidi nimetatakse "osalisriigid":
  - a) liikmesriigid;
  - b) EFTA riigid, kes on EMP riigid, kooskõlas EMP kokkuleppe tingimustega;
  - c) Türgi ning Kesk- ja Ida-Euroopa riigid, kes on *osalejateks* liitumiseelsest strateegiast, vastavalt nende riikide ühenduse raamprogrammides osalemise üldistele põhimõtetele ja tingimustele, mis on loodud kooskõlas raamkokkuleppe ja assotsiatsiooninõukogude otsustega;

- d) Lääne-Balkani riigid, vastavalt tingimustele, mis tuleb nende riikidega sõlmitavate raamkokkulepetega kindlaks määrata, mis käsitlevad nende osalemist ühenduse programmides;
  - e) Šveitsi Konföderatsioon selle riigiga kahepoolse kokkuleppe sõlmimise tingimusel.
2. Tegevused, mis on kavandatud lisa punktides 2.1, 2.2 ja 3, on koostööks nende riikidega avatud *Euroopa Ühendusega assotsiatsiooni-* või koostöölepingute sõlmimisel, edaspidi nimetatud "programmi partnerriigid".

Esimeses lõikes nimetatud koostöö toimub, vajadusel täiendavate rahaliste vahendite muresemisega, programmi partnerriikidega kokkulepitavate protseduuride järgi.

Artikkel 6 Programmiga liitumine

1. Programm on suunatud noortele, noorte gruppidele, ***noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivile***, noorsoo organisatsioonidele ja teistele noorsoovaldkonnaga tegelevatele aktiivsetele partneritele.
2. *Ilma et see piiraks* lisas kehtestatud sätteid tegevuste rakendamiseks, on programm suunatud *13–30 aastastele* noortele. ***Põhiliseks sihtrühmaks peaksid olema siiski 15–28 aastased noored.***
3. ***Osalejad*** peavad olema *osalisriigi* alalised elanikud või, vastavalt tegevuse iseloomule, programmi partnerriigis.
4. Kõik noored, diskrimineerimiseta, võivad omada juurdepääsu programmi tegevustele lisas toodud tingimustel. Komisjon ja *osalisriigid* tagavad, et erilisi jõupingutusi tehakse nende noorte huvides, kellel haridusliku, sotsiaalse, füüsilise, vaimse, majandusliku seisundi tõttu või kultuurilistel või geograafilistel põhjustel on keerulisem programmist osa võtta.
5. *Osalisriigid* võtavad *vajalikud meetmed*, et kõrvaldada selles osalejate liikumistakistused, *võimaldamaks neile juurdepääsu tervishoiule ja säilitamaks nende sotsiaalset kaitset, samuti võimalust reisida ja omada alalist elukohta asukohariigis. Eelnimetatu puudutab eelkõige sissesõidu- ja elamisluba ning liikumisvabadust. Osalisriigid võtavad vajalikud meetmed, et võimaldada kolmandatest riikidest pärinevate osalejate viibimist oma riigi territooriumil, et vältida igasugust diskrimineerimist ja osutada abi puuetega inimestele.*

Artikkel 7 Rahvusvaheline koostöö

Programm on avatud ka koostööks rahvusvaheliste organisatsioonidega, kes on noorsoovaldkonnas pädevad/kompetentsed, eriti koostööks Euroopa Nõukoguga.

Artikkel 8 Programmi rakendamine

1. Komisjon tagab programmi eesmärgiks olevate tegevuste elluviimise vastavalt programmi lisale.
2. Komisjon ja *osalisriigid* võtavad tarvitusele kohaseid abinõusid, et arendada Euroopa, riigi ja vajadusel, regionaal- või kohalikul tasandil struktuure, mis rakendavad programmi eesmärgi ning samas ka täiendavad programmi tegevusi.
3. Komisjon ja *osalisriigid* võtavad *kohased meetmed*, et *toetada noorte mitteametlike ja vabade hariduslike kogemuste tunnustamist, eelkõige Euroopa või riigisiseste tunnustuste või sertifikaatide väljaandmisega, millega tunnustatakse osalejate omandatud kogemust ja kinnitatakse noorte või noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivi* otsest osalemist programmi tegevustes. *Sellele eesmärgile võib kaasa aidata teiste artiklis 11 nimetatud ühenduse meetmete rakendamisega.*
4. *Programmi eesmärkide määratlemiseks ja programmile hinnangu andmiseks konsulteerivad komisjon ja osalevad riigid Euroopa Parlamendiga, noorte, noorteorganisatsioonide ja teiste organisatsioonidega, kelle ülesandeks on projektide ellurakendamine.*
5. Komisjon ja *osalisriigid* tagavad Euroopa Liidu finantshuvide kaitse rakendades efektiivseid, proportsionaalseid ja ennetavaid abinõusid.
6. Komisjon ja *osalisriigid* tagavad, et programmi kaudu toetust saavate tegevuste kohta antakse adekvaatset informatsiooni ja nende kohta tehakse adekvaatset reklaami.

7. *Osalisriigid* peavad:

- a) võtma tarvitusele abinõusid, mis tagavad nende tasandil programmi hea funktsioneerimise, kaasates noorsoovaldkondadega seotud osapooli kooskõlas siseriikliku praktikaga.
- b) looma või nimetama riiklikud bürood tegevuste rakendamise juhtimiseks ja tagama nende järelevalve siseriiklikul tasandil kooskõlas *määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 54 lõike 2 punktiga c*, võttes arvesse järgmisi kriteeriume:
  - i) asutus, mis luuakse või määratakse riiklikuks bürooks, peab olema juriidiline isik (ja *osalisriigi* seaduse alusel juhitud). Ministeeriumi ei saa määrata riiklikuks esinduseks;
  - ii) bürool peab olema piisav personal, kellel vastav on erialane haridus ja keelteoskus, mis on kohandatud tööks rahvusvahelise koostöö keskkonnas;
  - iii) bürool peab olema *sobiv* infrastruktuur, *eelkõige infotehnoloogia ja sidevahendite osas, mis vastavad ka puuetega inimeste juurdepääsutingimustele*;
  - iv) **bürool peab olema noorsootöö ja noorsoopoliitika alal piisavalt väljaõppinud personal ning büroo peab suutma toetada programmi kasutajaid**;
  - v) büroo peab tegutsema administratiivvaldkonnas, mis võimaldab lahendada oma ülesandeid nõuetekohaselt ja vältida igasugust huvide konflikti;
  - vi) büroo peab olema valmis kohaldama fondide juhtimise reegleid ja ühenduse tasandil kindlaks määratud lepingu tingimusi;
  - vii) büroo **peab olema piisavalt haldussuutlik**, mis on vastavuses ühenduse fondide mahuga, mida ta on kutsutud haldama.
- c) võtma endale vastutuse, et riiklikud bürood on vastavalt alapunktile b) võttes arvesse neile projektide toetuseks üle antud rahalisi vahendeid, nende sobilikud haldajad, eelkõige, et riiklikud bürood austavad läbipaistvuse ning võrdse kohtlemise põhimõtet ja ühenduse teiste fondidega kattuvuse vältimist, kohustust tagastada vahendid, mis kuuluvad **osalejate** poolt maksmisele;

- d) võtma tarvitusele abinõud, et tagada nõuetekohane auditeerimine ja *alapunktis b* nimetatud riiklike ametkondade finantsjärelevalve, eelkõige:
- i) esitama *komisjonile* enne riikliku büroo tegevuse alustamist kinnituse, mis puutub olemasolusse, et riiklik büroo on asjakohane ja tööks valmis, kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise reeglite, rakendatavate menetlusreeglite, kontrollisüsteemide, raamatupidamissüsteemi ja tegevusreeglite ning toetuste andmise reeglitega;
  - ii) andma Komisjonile iga eelarveaasta lõpus kinnituse riiklike büroode aruandesüsteemi ja toimimisviiside usaldusväärsuse ning nende arvelduste/arvepidamise aususe kohta.
- e) ***büroo peab järgima nõutavate dokumentide ja täiendava teabe puhul proportsionaalsuse põhimõtet, eriti seoses punkti b alapunktis vii ja punktis d sätestatud kriteeriumidega;***
- f) eeskirjade eiramise, hooletuse või tõendatud pettuse korral riikliku büroo poolt, mis on nimetatud alapunktis b), mis sunnib *komisjoni* tagasi nõudma vahendid, tagama vastutuse vahendite eest, mida ei ole veel tagasi nõutud.
8. Artikli 9 lõikes 1 sätestatud menetluse kohaselt võib *komisjon* määrata iga lisa kavandatud tegevuse jaoks suunised, mis põhinevad Euroopa noorsoo alase koostöö prioriteetide arengul selleks, et kohandada programmi tegevusi selle arenguga.
9. ***Komisjon loob lõike 7 punktis d osutatud dokumentide jaoks andmebaasi.***

Artikkel 9 Täitemeetmed

1. Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud abinõud, mis käsitlevad järgmisi valdkondi, on vastu võetud artikli 10 lõikes 2 sätestatud menetlusreegleid järgides:
- a) programmi elluviimise tingimused, kaasa arvatud iga-aastane tööplaan;
  - b) üldine tasakaal programmi erinevate tegevuste vahel;

- c) finantsvaldkonnas kriteeriumid (eelkõige noor elanikkond, RKP ja riikidevaheline geograafiline kaugus), mida kohaldada, et luua liikmesriikide vahel fondide suunav jaotus ja juhtida tegevusi detsentraliseeritult;
  - d) programmi hindamise tingimused;
  - e) noorte tegevustest osavõtu tõendamise tingimused;
  - f) *artikli 8 lõikes 8 sätestatud programmi tegevuste ajakohastamise tingimused.*
2. Teisi küsimusi puudutavad meetmed, mis on vajalikud käesoleva otsuse rakendamiseks, on vastu võetud kooskõlas artikli 10 lõikes 3 sätestatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 10 Komisjon

1. Komisjoni abistab komitee, mis koosneb liikmesriikide esindajatest ning selle eesistujaks on Komisjoni esindaja.
2. Käesolevale lõikele viitamise korral tuleb kohaldada *otsuse 1999/468/EÜ* artikleid 4 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud perioodi kestuseks on määratud kaks kuud.
3. Käesolevale lõikele viitamise korral tuleb kohaldada *otsuse 1999/468/EÜ* artikleid 3 ja 7, võttes arvesse artikli 8 sätteid.
4. Komitee võtab vastu oma kodukorra.

Artikkel 11 Vastastikune täiendavus ühenduse teiste tegevusinstrumentidega

1. Komisjon tagab sidemed programmi tegevuste ja ühenduse teiste tegevusvaldkondade vahel, eriti hariduse, kutseõppe, kultuuri, spordi, keelte, sotsiaalse hõlvamise, soolise võrdõiguslikkuse, diskrimineerimise vastase võitluse, teaduse ja ettevõtluse ning Euroopa Liidu välise tegevuse vahel.

2. Programm võib ühineda teiste ühenduse instrumentidega, et viia ellu tegevusi, mis vastavad programmi ja selle instrumentide ühistele eesmärkidele.
3. *Komisjon ja liikmesriigid* tagavad nende programmi tegevuste *esiletõstmise*, mis aitavad kaasa ühenduse teiste tegevusvaldkondade eesmärkide *saavutamisele*, näiteks hariduse, koolituse, **kultuuri, spordi, keelte, sotsiaalse hõlvamise, soolise võrdõiguslikkuse, võrdsete võimaluste ja diskrimineerimisvastase võitlemise** vallas.

Artikkel 12

Vastastikune täiendavus siseriikliku poliitika ja vahenditega

1. *Osalisriigid* võivad saada *Euroopa* märgistuse **riigisiseste, piirkondlike ja kohalike meetmete** jaoks *vastavalt* artiklis 4 sätestatule.
2. *Osalisriik* võib panna programmist **osalejad** siseriiklike fondide, mis luuakse programmi reeglite alusel, teenistusse ja kasutada sel eesmärgil programmi detsentraliseeritud struktuure samavõrd, kui ta tagab proportsionaalselt/võrdeliselt nende täiendava rahastamise.

Artikkel 13

Üldised finantssätted

1. **Suunav finantsraamistik** käesoleva programmi elluviimiseks artiklis 1 *osutatud seitsmeaastasel* ajavahemikul **alates 1. jaanuarist 2007** on **1 128 000 000 EURi**.
2. Aastaeelarved kinnitatakse eelarvepädevate institutsioonide poolt finantsperspektiivide piires.

Artikkel 14

Finantssätted, mis puudutavad **osalejaid**

1. *Määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 114 lõike 1 kohaselt* võivad *programmis toetuse saajad* olla füüsilised isikud.

2. Komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad¹ artikli 176 lõike 2 kohaselt võib komisjon vastavalt **osalejate** liigile ja meetmetele otsustada, kas neid võib vabastada erialaste teadmiste ja kutsealase pädevuse kontrollimisest, mis on vajalik esitatud meetme või esitatud tööprogrammi täielikuks läbiviimiseks. **Komisjon peab proportsionaalsuse põhimõtet silmas pidades arvestama kohustuste kindlaksmääramisel rahalise toetuse suurusega ning võtma arvesse osalejate tunnuseid, nende vanust, tegevuse liiki ja rahalise toetuse suurust.**
3. Vastavalt tegevuse iseloomule, võib finantsabi olla subsiidiumi või stipendiumi vormis. Komisjon võib samamoodi määrata programmi raames teostatavate tegevuste ja projektide jaoks toetusi. Vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artiklile 181 ning tegevuse iseloomule võib heaks kiita paušaalsummad ja/või ühiku hinna arvestusskaala kohaldamise.
4. **Vahendite eraldamise menetlus peab olema võimalikult kiire ning organisatsioone teavitatakse tulemustest nii ruttu kui võimalik. Komisjon tagab, et taotluse heakskiitmise korral ei ole organisatsiooni esitatud taotluse ametliku kättesaamise ning toetuse saaja kontole esimese väljamakse laekumise vahe rohkem kui neli kuud. See ei kehti programmi tegevuste 4.1 ja 4.2 korral.**
5. Tegevustoetused, mis määratakse selle programmi raames aktiivsetele organitele Euroopa tasandil nii nagu on sätestatud määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artiklis 162, ei ole kooskõlas määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 113 lõikega 2 uuendamise/ümbervahetamise korral kohustuslikus korras kahaneva iseloomuga.
6. Vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 54 lõike 2 punktile c võib Komisjon usaldada avaliku võimu ülesandeid, eelkõige eelarveülesandeid artikli 8 lõikes 2 sätestatud struktuuridele.
7. Vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikli 38 lõikele 1 kehtib lõikes 6 kirjeldatud võimalus ka nende osalisriikide asutustele, kelle suhtes ei kehti liikmesriikide või Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) riikide seadused, või Euroopa Liiduga liituvatele kandidaatriikidele.

---

¹ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ, Euratom) nr 1261/2005 (ELT L 201, 2.8.2005, lk 3).

Artikkel 15

Järelevalve ja hindamine

1. Komisjon tagab käesoleva programmi regulaarse järelevalve. Järelevalve sisaldab lõikes 3 loetletud aruandeid ning spetsiifilisi tegevusi.
2. Komisjon tagab programmi järjepideva, sõltumatu ja välise hindamise.
3. *Osalisriigid* esitavad *komisjonile* hiljemalt 30. juuniks 2010 programmi rakendamise aruande ning hiljemalt 30. juuniks 2015 aruande programmi mõjude/toime kohta.
4. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, *nõukogule*, *Euroopa* majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele:
  - a) hindamise vahearuande saavutatud tulemuste ja käesoleva programmi elluviimise kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete aspektide kohta hiljemalt 31. märtsiks 2011;
  - b) *teatise* käesoleva programmi jätkamise kohta hiljemalt 31. detsembriks 2011;
  - c) järelhinnangu aruande hiljemalt 31. märtsiks 2016.

Artikkel 16

Üleminekusätted

Tegevused, mida on alustatud enne 31. detsembrit 2006 otsuse nr 1031/2000/EÜ ja otsuse nr 790/2004/EÜ alusel jätkuvad, kuni nende lõpetamiseni vastavalt nende otsuste sätetele. Komitee, mis on sätestatud otsuse nr 1031/2000/EÜ artikliga 8, asendatakse komiteega, mis on sätestatud käesoleva otsuse artiklis 10.

Artikkel 17
Jõustumine

Käesolev otsus jõustub *kahekümnenendal* päeval pärast selle avaldamist Euroopa *Liidu* Teatajas ja on rakendatav alates 1. jaanuarist 2007.

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

Üldiste ja spetsiifiliste eesmärkide realiseerimiseks rakendatavad tegevused toetavad piiratud ulatusega projekte, mis soodustavad noorte aktiivset osalust.

Programmi tegevustes osalemiseks ei pea noortel olema eelnevaid kogemusi ega spetsiaalset kvalifikatsiooni, välja arvatud mõnel erijuhul, mida on tegevustes täpsemalt kirjeldatud.

Viimaseid vähendatakse järgmiste abinõudega:

TEGEVUS 1 – Euroopa noored

Selle tegevuse eesmärgiks on tugevdada noorte aktiivset kodakondsust ja noorte vastastikust üksteisemõistmist, selleks kasutatakse järgmisi abinõusid:

Soovituslik rahaline dotatsioon tegevuse 1 jaoks ei tohiks olla väiksem kui 30% kõigi viie tegevuse jaoks ette nähtud üldkuludest (perioodiks 2007-2013).

1.1. Noorte vahetusprogrammid

Noorte vahetusprogrammid võimaldavad vastu võtta ühte või mitut noortegrupi teise riigi noortegrupi poolt, et koos läbi viia ühine tegevusprogramm. Need programmid on enamasti mõeldud noortele vanuses 13–25 aastat.

Need tegevused, mis baseeruvad riikidevahelistele partnerlussuhetele projekti erinevate osalejate vahel, eeldavad noorte aktiivset osalust ja nende eesmärgiks on anda noortele võimalus avastada ja mõista erinevaid sotsiaalseid ja kultuurilisi reaalsusi üksteise tundmaõppimise läbi, millega ühtlasi tugevdatakse nende teadlikkust Euroopa kodanikuks olemisest. Toetus keskendub peamiselt grupi mobiilsuse soodustamise mitmepoolsetele tegevustele.

Gruppide kahepoolsed vahetused õigustavad ennast iseäranis juhul, kui on tegemist esimese sarnase tegevusega Euroopas või kui on tegemist väiksemõõdulise või kohaliku ühise tegevusega, millel puuduvad eelnevad kogemused Euroopa tasandil. Vahetusprogramme kasutatakse ka väiksemate võimalustega noorte puhul, et suurendada nende osalust programmis.

Kõnealune vahend toetab ka ettevalmistustegevusi, mille eesmärgiks on suurendada noorte aktiivset osalemist projektides, eriti nendes projektides, mis puudutavad keeli, *kultuuridevahelisi* suhteid ja nende noorte riikideüleseid kohtumisi, kes soovivad arutleda Euroopa tuleviku jaoks olulistel teemadel.

Selle tegevusega toetatakse ettevalmistavaid ja jätkutegevusi, eelkõige keele- ja kultuuridevahelistes valdkondades, mille eesmärk on suurendada noorte aktiivset osalemist projektides.

1.2. Noorte algatuste toetamine

See *meede* toetab projekte, kus noored osalevad aktiivselt ja otseselt nendes tegevustes, mille nad ise on välja mõelnud ja kus nad on põhilised osalised, et arendada nende algatusvõimelist, ettevõtlikku ja loovat vaimu. See *meede* on mõeldud *peamiselt 16–30 aastastele noortele*.

See tegevusvahend võimaldab toetada gruppide algatatud projekte, mis on välja töötatud kohalikul, regionaalsel ja riiklikul tasandil ning erinevates riikides läbiviidud sarnastest projektidest võrgustiku loomist, et tugevdada nende Euroopa iseloomu ja suurendada noorte vahel koostööd ja kogemuste vahetamist.

Erilist tähelepanu pööratakse väiksemate võimalustega noortele.

1.3. Osalusdemokraatia projektid

See *meede* toetab neid projekte ja tegevusi, mille eesmärgiks on soodustada noorte osalemist demokraatlikus elus. Need projektid ja tegevused eeldavad noorte aktiivset osalemist *ühiskondlikus elus kohalikul, piirkondlikul või riigi ja rahvusvahelisel* tasandil.

See tegevusvahend on enamasti suunatud noortele vanuses 13–30 aastat.

Need tegevused ja projektid, mis baseeruvad riikidevahelistele partnerlussuhetele ja võimaldavad Euroopa tasandil vahetada ideid, kogemusi ja kohalikul või regionaalsel tasandil korraldatud projektide edukat praktikat, on mõeldud noorte osaluse tõstmiseks ühiskonna erinevatel tasanditel. Need tegevused võivad hõlmata ka noorte arvamusküsitluste korraldamise eesmärgiga välja selgitada nende vajadused ja soovid, et seejärel välja töötada uus lähenemine noorte aktiivse osalemise kohta demokraatlikus Euroopas.

TEGEVUS 2 – Euroopa vabatahtlik teenistus

Vabatahtliku tegevuse eesmärgiks on arendada noorte solidaarsustunnet, edendada nende aktiivset kodakondsust ja soodustada noorte vahel vastastikust üksteisemõistmist; selleks rakendatakse järgmisi abinõusid:

Soovituslik rahaline dotatsioon tegevuse 2 jaoks ei tohiks olla väiksem kui 23 % kõigi viie tegevuse jaoks ette nähtud üldkuludest (perioodiks 2007-2013).

2.1. Euroopa vabatahtlik teenistus individuaalsel tasandil

Noor vabatahtlik osaleb mõnes teises riigis tegevuses, mille eesmärk ei ole kasu teenida ning mille eest ei tasuta asutuse kulul. Euroopa vabatahtliku teenistuse tagajärjeks ei tohiks olla palgaliste, *potentsiaalsete* ega olemasolevate töökohtade piiramine ja asendamine.

Euroopa vabatahtlik teenistus võib kesta ühest kuust kuni kaheteistkümne kuuni. Õigustatud juhtudel, eriti väiksemate võimalustega noorte osalemise soodustamiseks, võib Euroopa vabatahtlikku teenistust rakendada ka lühiajaliselt.

See vahend on peamiselt mõeldud noortele vanuses 18–30 aastat, mõningaid vabatahtlikke tegevusi võib sobivas raamistikus läbi viia ka alates 16. eluaastast.

See vahend katab kas täielikult või osaliselt vabatahtliku noore hüvitise, kindlustuse, elamis- ja reisikulud ning vajadus korral ka täiendavad kulud väiksemate võimalustega noortele.

See vahend toetab ka tegevusi, mille eesmärgiks on noorte vabatahtlike koolitamine, eriti just enne ärasõitu, ja erinevate partnerite kooskõlastus. Vajaduse korral tagab see vahend nende algatuste järelvalve, mis baseeruvad Euroopa vabatahtliku teenistuse käigus omandatud kogemustele.

Liikmesriigid ja *komisjon* jälgivad kvaliteedistandardite respektiivset: vabatahtlik tegevus eeldab mitteametliku hariduse dimensiooni, mis avaldub läbi pedagoogiliste tegevuste, mille eesmärgiks on noorte isiklik, *kultuuridevaheline* ja tehniline ettevalmistamine ning läbi pideva personaalse toe. Väga oluline on projektis osalevate erinevate tegijate vaheline partnerlus ja riskide ennetamine.

2.2. Euroopa vabatahtlik teenistus kollektiivsel tasandil

See *meede* toetab samade *tunnustega* vabatahtliku tegevuse projekte, mida on kirjeldatud punktis 2.1 ja mis võimaldavad *noorterühmadel* kollektiivselt osaleda ***kohalikul, piirkondlikul, riigi, Euroopa või rahvusvahelisel tasandil korraldatud tegevustes.***

See tegevusvahend on enamasti suunatud noortele vanuses 18–30 ***aastat.***

2.3. Koostöö tsiviilteenistuste või vabatahtlike vahel

See vahend toetab koostööd noorte vabatahtlike riiklike ja rahvusvaheliste teenistuste vahel. Et suurendada Euroopa dimensiooni võib programm toetada koostöö tugevdamist ja Euroopa tasandil ning riiklikul tasandil erinevate vabatahtlike tsiviilteenistuse vormide vastavuse loomist.

TEGEVUS 3 – Noored maailmas

Selle tegevuse eesmärk on arendada rahvaste vahel üksteisemõistmist maailmale avatuse vaimus, samal ajal aidates kaasa kvaliteetsete süsteemide väljaarendamisele, mis toetavad noorte tegevust asukohariikides. Tegevus on avatud programmi partnerriikidele.

Soovituslik rahaline dotatsioon tegevuse 3 jaoks ei tohiks olla väiksem kui 4 % kõigi viie tegevuse jaoks ette nähtud üldkuludest (perioodiks 2007-2013).

3.1. Koostöö laienenud Euroopa Liidu naaberriikidega

See meede toetab projekte nende programmi partnerriikidega, ***keda vastavalt Euroopa Liidu naabruspoliitika sätetele ja artikli 5 lõikele 2 käsitletakse naaberriikidenä¹.***

See vahend toetab noorte vahetusprogramme, mis on enamasti mitmepoolsed ning võimaldab *osalisriikidest* ja Euroopa naaberriikidest pärit mitmetel noortegruppidel kohtuda, et ühiselt läbi viia tegevusprogramm. See tegevusvahend on enamasti suunatud noortele vanuses 13–25 aastat. Need tegevused, mis baseeruvad riikidevahelistele partnerlussuhetele projekti erinevate osalejate vahel, eeldavad raampersonali eelnevat koolitamist ja noorte aktiivset osalust ning nende eesmärgiks on anda noortele võimalus avastada ja mõista erinevaid sotsiaalseid ja kultuurilisi reaalsusi Tegevustele, mille eesmärgiks on tugevdada noorte aktiivset osalust projektides, antakse rahalist toetust, eriti keelelise ja *kultuuridevahelise* ettevalmistuse tarbeks.

Kui adekvaatsed riiklikud juhtimisstruktuurid on naaberriigis olemas, võidakse toetada asukoha riikide noorte initsiatiive, mis on välja töötatud kohalikul, regionaalsel ja riiklikul tasandil, kui need on *osalisriikide* sarnaste initsiatiividega ühenduses. Siin mõeldakse tegevusi, mille noored on ise välja töötanud ja kus nad ise on põhilised osalised. See vahend on peamiselt mõeldud noortele vanuses 18–30 aastat, mõningaid initsiatiive võivad noored sobivas raamistikus läbi viia alates näiteks 16. eluaastast.

---

¹ Arvestamata tulevikuarenguid, loetakse naaberriikideks ***Armeenia, Aserbaidžaan***, Valgevene, ***Gruusia, Moldova Vabariik***, Vene Föderatsioon, Ukraina, Alžeeria, Egiptus, Iisrael, Jordaania, Liibanon, ***Liibüa***, Maroko, Palestiina alad, Süüria ja Tuneesia.

See vahend toetab tegevusi, mille eesmärgiks on mitteriiklike organisatsioonide võimekuse tõhustamine noorsoovaldkonnas ja nende vahel võrgustiku loomine, tunnustades nende olulist rolli, mida nad võivad mängida kõnealuste naaberriikide tsiviilühiskonna arendamisel. Tegevuse eesmärgiks on **noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivi** koolitamine ja kogemuste, ekspertiisi ja eduka tegevuse vahetamine noorsootöötajate vahel. See vahend toetab tegevusi, mis lihtsustavad kvaliteetsete ja kestvate projektide ja partnerlussuhete rakendamist.

See vahend toetab samuti projekte, mis innustavad innovatsiooni ja kvaliteeti ning tema eesmärgiks on tutvustada, ellu rakendada ja edendada uuenduslikke lähenemisi noorsoovaldkonnale.

Noortele ja **noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivile** suunatud teabetegevuste rakendamiseks võidakse eraldada rahalist toetust.

See vahend toetab samuti tegevusi, mis võimaldavad noorsooalast koostööd naaberriikidega. Nende tegevuste eesmärgiks on iseäranis edendada koostööd, ideede ja eduka praktika vahetusi noorsoovaldkonnas, samuti rakendatakse teisi abinõusid, et väärtustada ja levitada noorsoo projektide ning tegevuste tulemusi kõnealustes riikides.

3.2. Koostöö teiste riikidega

See vahend toetab koostöötegevusi noortevaldkonnas, eriti eduka praktika vahetusi teiste programmi partnerriikidega.

Ta julgustab **noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivi** vahetusi ja nende koolitamist ning partnerluse ja võrgustikloomise arengut noorteorganisatsioonide vahel.

Kõnealuste riikide ja *osalisriikide* vahel võib temaatilisel baasil rakendada mitmepoolseid noorte vahetusprogramme.

Toetust antakse nendele tegevustele, millel on suur potentsiaal.

Kui koostööd tehakse tööstusriigiga, siis rahastab see vahend vaid Euroopapoolseid projektis osalejaid.

TEGEVUS 4 - *Noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiiv* ja tugisüsteemid

Selle tegevuse eesmärgiks on arendada noorte tugistruktuuride kvaliteeti, toetada **noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivi** tegevust, arendada programmi kvaliteeti ja soodustada Euroopa tasandil noorte kodanikutegevusi toetades Euroopa tasandil noorsoovaldkonnas tegutsevaid organeid.

Soovituslik rahaline dotatsioon tegevuse 4 jaoks ei tohiks olla väiksem kui 15 % kõigi viie tegevuse jaoks ette nähtud üldkuludest (perioodiks 2007-2013).

4.1. Noorsoovaldkonnas tegutsevate organite toetamine Euroopa tasandil

See vahend toetab Euroopa tasandil noorsoovaldkonnas tegutsevate mitteriiklike organisatsioonide tegevust ning kelle eesmärgiks on Euroopa ühishuvi taotlemine. Nende tegevused peavad kaasa aitama noorte kodanike aktiivsele osalemisele demokraatlikus elus ja ühiskonnas, samuti Euroopa koostöötegevuste arengule ja rakendamisele noorsoovaldkonnas.

Et saada toimimistoetust, peab antud organ respektima järgmisi sätteid:

- ta peab juriidilistel alustel olema eksisteerinud vähemalt ühe aasta
- tegemist peab olema mittetulundusorganiga
- ta peab olema loodud *osalisriigis* vastavalt artikli 5 lõikele 1 või mõnes Ida-Euroopa riigis¹.
- ta peab tegutsema Euroopa tasandil, kas üksinda või erinevate kooskõlastatud ühenduste vormis, ning tema struktuur ja tegevused peavad katma vähemalt kaheksat programmis osalevat riiki; tegemist võib olla üleeuroopalise võrgustikuga, mis esindab erinevaid organeid, kes tegutsevad noorte heaks
- tema tegevused peavad olema kooskõlas põhimõtetega, mis on aluseks ühenduse tegevusele noorsoopoliitika valdkonnas

---

¹ Valgevene, Moldaavia, Vene Föderatsioon, Ukraina.

- tegemist võib olla organiga, mille tegevused on suunatud eranditult noortele või ulatuslikuma sihiga organiga, mis suunab osa oma tegevustest noortele
- organ peab rakendama noori nende tegevuste juhtimises, mis on nende heaks välja töötatud

Osalejad valitakse avaliku konkursi baasil. ***Valitud osalejatega*** võib sõlmida mitmeaastaseid partnerluse raamkonventsioone. Sellegi poolest ei välista raamkonventsioonid igaaastaste avalike konkursside läbiviimist, et valida täiendavaid ***osalejaid***.

Noorteorganisatsioonide tegevused, mis aitavad tugevdada ja efektiivsemaks muuta Ühenduse tegevust, on järgmised:

- erinevate noorte huvide ja nägemuste esindamise funktsioon Euroopa tasandil
- noorte vahetusprogrammid ja vabatahtlik teenistus
- vabaharidus ja mitteametlik õpe ning noorte tegevusprogrammid
- kultuuridevahelise üksteisemõistmise ja tundmaõppimise edendamine
- arutluste korraldamine Euroopa küsimustes ning Euroopa Liidu poliitika ja noorsoopoliitika valdkonnas
- informatsiooni levitamine Ühenduse tegevuste kohta
- tegevused, mis soodustavad noorte osalust ja initsiatiivi

Käesoleva vahendi kohaselt arvestatakse tegevustoetuse kindlaksmääramisel vaid neid tegevuskulusid, mis on vajalikud selekteeritud organi normaalseks toimimiseks, eriti personalikulud, üldised kulud (rent, kinnisvara kulud, töövahendid, büroomööbel, telekommunikatsiooni vahendid, postikulud...), sisekoosolekute kulud ja trükiväljaannete ning infolevitamise kulud.

Toetuse eraldamisel respektseeritakse organi iseseisvust oma liikmete selekteerimisel ja tema autonoomiat määratleda detailselt oma tegevusi.

Komisjon peab andma juhtnöörid, mis selgitavad juriidilisi õigusi ja kohustusi eraldatud rahalise toetuse vastuvõtmisel.

Asjaosalised organid peavad vähemalt 20% oma eelarvest rahastama muudest allikatest lisaks Ühenduse toetusele.

Otsuse nr 790/2004/EÜ kohaselt asutatud noorteorganisatsioonide jätkusuutlikkuse ja järjepidevuse huvides on tegevuse 4.1 raames minimaalne rahaline toetus aastast 2 600 000 EURi.

4.2. Euroopa Noortefoorumi toetamine

Selle vahendi raamistikus võib eraldada toetusi Euroopa Noortefoorumi pidevatele tegevustele; see on organ, mis taotleb Euroopa ühishuvi respektierides järgmisi põhimõtteid:

- Euroopa Noortefoorumi sõltumatus oma liikmete valimisel, kindlustades erinevat tüüpi noorteorganisatsioonide võimalikult suure esindatuse
- Euroopa Noortefoorumi autonoomia oma tegevuste detailse määratlemise osas
- võimalikult paljude mitteliikmetest noorteorganisatsioonide liitumine Euroopa Noortefoorumi tegevustega ja samuti nende noorte liitumine foorumi tegevustega, kes ei kuulu organisatsioonidesse
- Euroopa Noortefoorumi aktiivne panus poliitilistesse protsessidesse, mis puudutavad noori Euroopa tasandil, vastates iseäranis Euroopa institutsioonide palvele, kui nad küsivad tsiviilühiskonna arvamust ja seletavad oma liikmetele institutsioonide seisukohti

Euroopa Noortefoorumi kulutused on seotud tema tegevuskulutustega ja tegevuste realiseerimiseks vajaminevate kulutustega. Võttes arvesse vajadust kindlustada Euroopa Noortefoorumi püsivust, võetakse programmi ressursside määramisel arvesse järgmist suunist: Euroopa Noortefoorumile määratud aastased ressursid ei ole väiksemad kui **2 200 000 EURi**.

Toetused Euroopa Noortefoorumile võib eraldada tööplaani ja sobiva eelarve vastuvõtmisel. Toetusi võib eraldada igaaastaselt või uuesti määramise baasil Komisjoniga sõlmitud partnerluse raamlepingu kohaselt.

Foorumit *kaasrahastatakse* vähemalt 20% ulatuses teistest allikatest lisaks Ühenduse rahastamisele.

Euroopa Noortefoorumi korraldatud tegevused on järgmised:

- noorte esindamise funktsioon Euroopa Liidu juures
- oma liikmete seisukohtade kooskõlastamise funktsioon Euroopa Liidu kohta
- noorte infopunktid Euroopa institutsioonide kohta
- Euroopa Liidu infopunktid mitteriiklike organisatsioonide ja riiklike büroode kohta
- noorte osaluse edendamine ja ettevalmistamine demokraatlikuks eluks
- kaasabi Euroopa Liidu tasandil otsustatud uue koostööraamistiku väljatöötamiseks noortevaldkonnas
- noorsoopoliitika arengule, sotsiaalharidustööle, haridusvõimalustele ja noori puudutava teabe edasiandmisele kaasaaitamine ja noori esindavate struktuuride arendamine terves Euroopas
- debattide ning kaalutluste läbiviimine Euroopa ja teiste maailma regioonide noorte kohta ning Euroopa Liidu noori puudutava tegevuse kohta

4.3. ***Noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivi*** koolitamine ja nende võrgustiku loomine

See vahend toetab tegevusi, mille eesmärgiks on ***noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivi*** koolitamine, eriti *noorsootöötajate*, projektijuhtide, noorte nõustajate ja projektide pedagoogiliste nõuandjate koolitamine. Samuti toetab tegevus kogemuste, ekspertiisi ja eduka praktika vahetamist ***noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivi*** vahel. Samuti toetab kõnealune vahend tegevusi, mis lihtsustavad programmi raames pikaajaliste ja kvaliteetsete projektide ning partnerlussuhete rajamist. Eraldi tähelepanu on suunatud tegevustele, mis soodustavad nende noorte osalemist, kellel kõige rohkem raskusi Ühenduse tegevustes osalemisel.

4.4. Innovatsiooni ja kvaliteeti innustavad projektid

See vahend toetab projekte, mille eesmärgiks on tutvustada, ellu rakendada ja edendada uuenduslikke lähenemisi noorte valdkonnas. Need uuenduslikud lähenemised võivad puudutada järgmiste valdkondade sisu ja eesmärgi: Euroopa koostööraamistiku areng noorsoovaldkonnas, erineva päritoluga partnerite osalemine tegevustes ja teabe levitamine.

4.5. Noortele ja **noorsootöö ja noorteorganisatsioonide kvalifitseeritud aktiivile** suunatud teabetegevused

See *meede* toetab noortele suunatud *teabe- ja suhtlusmeetmeid*, parandades juurdepääsu olulisele *teabele* ja *sideteenustele*, et suurendada noorte osalemist avalikus elus ja kergendada nende kui *aktiivsete ja vastutustundlike kodanike potentsiaali rakendamist*. Sellel eesmärgil toetatakse riiklikul ja Euroopa tasandil tegevusi, mis parandavad noorte juurdepääsu *teabele* ja *sideteenustele*, mis suurendavad kvaliteetse teabe levitamist ja *toetavad* noorte osalemist teabe ettevalmistamisel ja levitamisel.

*Eelkõige võib luua Euroopa, riiklike, piirkondlike ja kohalike Interneti-portaale, mille eesmärgiks on noorsoopsiifilise teabe levitamine kõikide võimalike, peamiselt noorte poolt enim kasutatud teabekanalite kaudu. See tegevus võib samuti toetada meetmeid, mis soodustavad noorte rakendamist arusaadava, kasutajasõbraliku ja sihipärase teabe ja nõuannete ettevalmistamisel ja levitamisel, eesmärgiga parandada teabe kvaliteeti ja kõikide noorte juurdepääsu teabele. **Kõikides väljaannetes peab olema selgelt ja üheselt mõistetavalt arvestatud soolise võrdõiguslikkuse põhimõttega ja asjakohase keelekasutusega.***

4.6. Partnerlussuhted

See vahend võimaldab rahastada partnerlussuhteid regionaalsete või kohalike üksuste vahel, eesmärgiga arendada ajajooksul projekte, milles kombineeruksid programmi erinevad vahendid. Rahastatakse kooskõlastatud projekte ja tegevusi.

4.7. Programmi struktuuride toetamine

See vahend võimaldab rahastada artikli 8 lõikes 2 ette nähtud struktuure, iseäranis riiklike büroosid. See abi võidakse eraldada tegevustoetuse vormis, mis ei ületa 50% büroo tööplaanis heaks kiidetud kogusummast. Samuti võimaldab see vahend rahastada sarnaseid organeid nagu riiklikud koordineerijad, EURODESK võrgustik, noorte Euroopa vahemereregiooni platvorm, vabatahtlike Euroopa noorte ühendused, mille täitesaatev organ toimib riiklikul tasandil, vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 54 lõike 2 punktide c ja lõikele 3.

4.8. Väärtustamine

Komisjon võib korraldada seminare, kollokviume ja koosolekuid eesmärgiga lihtsustada programmi ellurakendamist. Samuti võib *komisjon* korraldada teabetegevusi, anda välja trükiseid ja neid levitada ning läbi viia programmi hindamist ja kontrolli. Neid tegevusi rahastatakse toetuste näol, kas turutingimusi rakendades või *komisjoni* otsese korraldamise ja rahastamise läbi.

TEGEVUS 5 – Poliitilise koostöö toetamine

Selle tegevuse eesmärgiks on Euroopa koostöö soodustamine noorsoopoliitika valdkonnas.

Soovituslik rahaline dotatsioon tegevuse 5 jaoks ei tohiks olla väiksem kui 4 % kõigi viie tegevuse jaoks ette nähtud üldkuludest (perioodiks 2007-2013).

5.1. Noorte ja noorsoopoliitika eest vastutavate poliitikute kohtumised

See vahend toetab tegevusi, mis võimaldavad poliitilist koostööd ja struktureeritud dialoogi noorte, nende organisatsioonide ja noorsoopoliitika eest vastutavate poliitikute vahel. Nende tegevuste hulka kuuluvad eelkõige koostöö edendamine ning ideede ja heade tavade vahetamine noorsoovaldkonnas, Euroopa Liidu eesistujariikide korraldatud konverentsid, ***toetus noorsooseminaridele, mis edendavad ja soodustavad noorte osalemist Euroopa kui poliitilise, sotsiaalse ja kultuurilise ühenduse asjades***, ja teised tegevused, mis väärtustavad ja levitavad Euroopa Liidu noorsooalaste tegevuste ja projektide tulemusi.

5.2. Euroopa noortenädal

Selles kontekstis saab Euroopa noortenädalast kui korrapäraselt toimivast püsistruktuurist Euroopa noorsoopoliitika kindel koostisosa. Grupp noori peaks osalema tegevuse planeerimises ja läbiviimises, et noorte osalus muutuks nädala keskseks teemaks.

Tsentraliseeritult ja detsentraliseeritult toimuvad Euroopa noortenädala raames järgmised tegevused:

- ***teavitamine Euroopa institutsioonide tegevusest;***
- ***tegevused, mis võimaldavad noortel edastada oma küsimusi Euroopa Parlamendi liikmetele;***
- ***programmiga Aktiivsed noored toetatud parimate noorteprojektide autasustamine.***

5.3. Tegevuste toetamine, mille eesmärgiks on noorsoovaldkonna parem tundma õppimine ja mõistmine

See vahend toetab spetsiifilisi projekte, mille eesmärgiks on identifitseerida olemasolevad noorsoovaldkonna prioriteetseid teemavaldkondi puudutavad teadmised, mis on määratletud koordineerimise avatud meetodi raamistikus ja projekte, mis võimaldavad neid teadmisi täiendada, kaasajastada ja lihtsustada neile juurdepääsu.

Samuti on tema eesmärgiks toetada meetodi arengut, mis võimaldab uuringute tulemusi analüüsida ja võrrelda ning garanteerida nende kvaliteeti.

Programm võib samuti toetada tegevusi, mis loovad noorsoovaldkonna erinevate tegijate vahel võrgustiku.

5.4. Koostöö rahvusvaheliste organisatsioonidega

See tegevus võib toetada Euroopa Liidu koostööd noorsoovaldkonna pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega, eriti Euroopa Nõukogu ja Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni või selle spetsiaalsete institutsioonide vahel.

6. PROGRAMMI JUHTIMINE

Programmi rahaline kate võib samuti hõlmata kulud, mis on seotud ettevalmistuse, järelvalve, kontrolli, auditi ja hindamistegevustega, ja kulud, mis on otseselt vajalikud programmi juhtimiseks ja selle eesmärkide realiseerimiseks, eriti uuringute läbiviimine, koosolekud, teabetegevused ja trükiste väljaandmine, infovõrgustikega seotud kulutused ja kõik muud administratiivse ja tehnilise abi kulutused, mida Komisjon võib programmi juhtimiseks kasutada.

Heade tavade ja näidisprojektide esitamiseks luuakse andmepank, mis sisaldab teavet olemasolevate ideede kohta seoses noorsootegevustega Euroopa tasemel.

7. KONTROLL JA AUDIT

Projektidele, mis on välja valitud vastavalt käesoleva otsuse artikli 13 lõikes 2 kirjeldatud protseduurile, on välja töötatud võrdlev auditisüsteem.

Osaleja peab hoidma *komisjoni* käsutuses kõiki tõendeid sooritatud kulutuste kohta viieaastase perioodi jooksul alates viimasest raha väljamaksmisest. ***Osaleja*** peab jälgima seda, et tõendid, mida säilitavad tema partnerid või liikmed, antakse vajaduse korral Komisjoni käsutusse.

Komisjonil on õigus, kas otseselt oma ametnike vahendusel või mõne teise Komisjoni poolt valitud välise organi vahendusel, läbi viia auditeerimine toetusrahade kasutamise kohta. Auditeerimist võib läbi viia kogu lepingu kehtivuse aja vältel ja viieaastase perioodi vältel alates toetuse jäägi maksmise kuupäevast. Vajaduse korral võib *komisjon* auditi tulemuste tagajärjel vastu võtta raha tagasinõudmise otsuse.

Komisjoni personalil ja *komisjoni* volitatud välistel isikutel on juurdepääsu õigus ***osaleja*** büroole ja kogu vajalikule informatsioonile, kaasaarvatud elektroonilises vormis, et läbi viia auditeerimist.

Maksukohtul ja Euroopa *Pettusevastasel Ametil* (OLAF) on samad õigused, mis *komisjonil*, eriti just juurdepääsuõigus.

Komisjoni otsused, mis on vastu võetud artiklit 10 rakendades, konventsioonid riiklike büroodega, kokkulepped kolmandate programmisosalevate riikidega ning nendest lähtuvad konventsioonid ja lepped näevad ette komisjoni (või komisjoni volitatud esindaja) järelvalve ja finantskontrolli, nende seas OLAF ja Maksukohtu audit, läbiviimise vajaduse korral koha peal. Kontrolle võib läbi viia riiklike büroode juures ja abisaajate juures.

Samuti võib *komisjon* läbi viia kontrolle koha peal vastavalt *nõukogu 11. novembri 1996. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste ees¹t.*

---

¹ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

Käesoleva otsusega sätestatud *ühenduste* tegevuste suhtes, tuleb nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta¹ artikli 1 lõikes 2 mainitud ebakorrapärasuse mõistet võtta kui igasugust *ühenduse* õiguse sätte rikkumist või igasugust lepingulise kohustuse täitmata jätmist juriidilise üksuse tegevuse või eksimuse tagajärjel, mille tulemusel kahjustati või oleks võidud kahjustada ebasobiva kulutuse näol Euroopa Liidu üldeelarvet või eelarveid.

---

¹ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.